

Budsjettpost for åpen publisering ved UiB

Innhold

1. Anbefalinger	2
2. Bakgrunn	3
3. Budsjettramme.....	3
Open access-tidsskrift	4
Hybridtidsskrifter.....	4
4. Administrasjon av budsjettpost	6
Medlemskap hos utgivere	6
Søknadsprosess	8
Retningslinjer for tildeling	8
5. Rapportering og evaluering.....	9

1. Anbefalinger

1. Det avsettes 1, 5. millioner kroner, inkludert moms, det første året til å betale forfatterbetaling i rene open access-tidsskrift. I budsjetttrammen ligger en forventning om at både andel open access-artikler og andel artikler med korresponderende forfatter fra UiB vil øke som et resultat av at budsjettposten opprettes.
2. Støtte til hybridpublisering vil øke mulighetene for åpen publisering i flere av de mest prestisjetunge tidsskriftene. Hvis støtte til hybridpublisering inkluderes må budsjetttrammen økes betraktelig. Hvor mye er vanskelig å gi et svar på. Et realistisk beløp for å dekke hybridpublisering ligger mellom cirka 5. og 11. millioner kroner, inkludert moms, avhengig av hvor mye støtte som gis til hver artikkel. Hvis målet er at alle rene open access- og hybridartikler skal dekkes bør budsjettposten ligge mellom 6,5. og 12, 5. millioner kroner, inkludert moms. Et teoretisk estimat over andel mulige hybridartikler kan i liten grad overføres til det reelle antall artikler der det vil søkes støtte til dekning av forfatterbetaling. Den eneste måten å få oversikt er ved å etablere en budsjettpost som en prøveordning, og så evaluere denne underveis.
3. Avtale om forhåndsbetaling inngås med BioMed Central (BMC) for dekning av forfatteravgift. Dette er den open access-utgiveren som flest UiB-forfattere publiserer hos. En slik avtale vil innebære at cirka 70 000 kroner av budsjettet bindes opp til BMC det første året. Medlemskap gir en reduksjon på 15 % i forfatterbetaling.
4. UB bør dekke støttemedlemskap hos Public Library of Science (PLoS) og andre open access-utgivere fra sitt eget budsjett. Støttemedlemskap hos PLoS koster cirka 28 000 kroner årlig. Medlemskap gir en reduksjon på 10 % i forfatterbetaling, i tillegg til noe forenklet administrasjon.
5. Hvis støtte til hybridpublisering inkluderes, får UB ansvar, i samarbeid med CRISTin, for å forhandle med utgivere om reduksjon i forfatteravgift på per artikkel til lavest mulig pris. Andre løsninger som kan redusere forfatteravgiften er (a) å sette et maksbeløp i støtte til per artikkel, eller (b) kun gi støtte til publisering i hybridtidsskrifter med en lavere forfatteravgift.
6. Budsjettposten administreres av Universitetsbiblioteket. Vedlagte retningslinjer gir grunnlag for tildelinger fra budsjettposten.
7. Universitetsbiblioteket utfører en evaluering på slutten av hver budsjettperiode. Denne legges til grunn for eventuelle endringer i budsjett, administrasjon og retningslinjer for tildeling.

2. Bakgrunn

I Forskingsmeldingen 2013 står det at regjeringen vil følge om åpen tilgang til vitenskapelige artikler:¹

- kreve at alle vitenskapelige artikler som er helt eller delvis offentlig finansiert, enten skal publiseres åpent eller egenarkiveres etter avtale med utgiver
- be Forskningsrådet legge inn mulighet for at publiseringsavgifter knyttet til åpen tilgangspubliserings i vitenskapelige tidsskrifter aksepteres som en del av ordinære prosjektsøknader
- oppfordre institusjonene, hver for seg eller i samarbeid, til å etablere fond for betaling av åpen tilgangs-publiseringsavgifter
- be CRISStin forhandle med utgivere av vitenskapelige tidsskrifter og inngå avtaler der det legges til rette for at resultater av norsk forskning blir åpent tilgjengelige. Dette kan skje via egenarkivering, frikjøp av enkeltartikler eller ved å publisere i tidsskrifter med åpen tilgang. Avtalene må også sikre lavest mulig pris per artikkel
- be CRISStin, i samarbeid med andre aktører i sektoren, om å utvikle forslag til indikatorer for å følge utviklingen innenfor åpen tilgang i Norge
- at CRISStin, som nasjonalt referansepunkt for åpen tilgang, skal bidra til koordinert innsats for åpen tilgang nasjonalt og på tvers av de europeiske landene

I møte i Universitetsstyret 29.11.2012² ble det vedtatt:

Styret ber om at det etableres en budsjettpost for kostnader ved Open Access-publiserings som en forsøksordning i 3 år.

Bakgrunn for styresaken var en utredning fra arbeidsgruppen for UiBs ordninger med open access (Mittelmarkgruppen).³ Gruppen kom med følgende anbefalinger som vedrører budsjettpost for åpen publisering:

VIII. UiB vurderer å etablere en budsjettpost for kostnader ved open access publisering på nivå 1 og 2, inkludert hybridtidsskrifter. Forskere må ha mulighet til å søke støtte fra slike avsatte midler om de har ekstern finansiering eller ikke. En slik budsjettpost bør etableres først som en treårig, fullskala prøveordning. Det bør foretas en grundig vurdering av faglige og økonomiske implikasjoner før en slik prøveordning settes ut i livet.

3. Budsjetttramme

Størrelsen på budsjett til å dekke kostnader ved åpen publisering avhenger av:

¹ Meld. St. 18, s. 30.

² Sak 88: Universitetets ordninger med Open Access.

³ Gjennomgang av Universitetet i Bergens ordninger med open access – innstilling fra arbeidsgruppen, 24.11.011.

- 1) Hvilke publikasjonskanaler skal inkluderes? Skal kun forfatterbetaling i rene open access-tidsskrift støttes, eller også hybrid open access?⁴ Støtte til hybridpublisering vil innebære vesentlig høyere kostnader.
- 2) Hvor mange publikasjoner er det snakk om? Det er mulig å lage estimat med utgangspunkt i hvor mye UiB- forfattere i dag publiserer i ulike kanaler. Det er enklere å beregne utgifter til ren open access enn til hybridpublisering.
- 3) Hva er formålet med budsjettposten? Er målet at en markant økning i åpen publisering ved UiB, eller er formålet først og fremst å støtte UiB-forfatteres nåværende publisering i åpne kanaler? Er det et mål å øke publiseringen i åpne kanaler for fagmiljø som i liten grad publiserer open access? Hvis formålet er å gi økt, åpen tilgang til forskningsresultater, må budsjettet være stort nok til å dekke utgifter utover dagens open access-publisering.
- 4) Retningslinjer for tildelinger.

Open access-tidsskrift

Størst andel av open access-tidsskrift med forfatterbetaling finnes innenfor medisin, psykologi og STM-fagene.⁵ I 2011 ble 188 artikler fra UiB publisert i open access-tidsskrift som krever forfatterbetaling.⁶ Basert på publiseringstall fra 2011, er det rimelig å anta at dekning av forfatterbetaling for alle open access-artikler med UiB-forfattere vil ligge på ca. 2,1 millioner kroner, inkludert moms på 25 %.⁷ Da er det beregnet en gjennomsnittspris på 9000 kroner per artikkel.⁸ Selv om UiB-forfattere var medforfattere på 188 open access-artikler i 2011, ble ikke alle disse publisert med korresponderende forfatter fra UiB. Det er kun artikler med korresponderende forfatter som vil motta støtte. Estimater på 2,1 millioner kroner er derfor sannsynligvis for høyt. Samtidig vil flere trolig velge open access når kostnadene blir dekket, og siden langt fra alle institusjoner tilbyr slik støtte i dag, kan flere komme til å velge korresponderende forfatter fra UiB.

Hybridtidsskrifter

Det er vanskelig å lage et estimat på hvor mye forfatterbetaling i hybridtidsskrifter vil koste fordi det ikke finnes en god metode å kartlegge hybridpublisering.⁹ I tillegg publiserer forfattere fra UiB i liten grad hybrid open access. En internasjonal studie viser at kun 1–2 % av forfattere i 2011 valgte hybrid der dette var en mulighet. Årsaken er trolig det høye prisnivået (3000 USD) hos mange

⁴ Forskjellen er: (1) Rene open access-tidsskrift har en open access-publiseringsmodell. For de tidsskriftene som har forfatterbetaling så innebærer dette at det betales for publisering istedenfor gjennom abonnement. (2) Hybridpublisering innebærer at forfatter/institusjon betaler ekstra for å frikjøpe enkeltartikler open access hos en utgiver som allerede får inntekter fra salg av tidsskriftabonnementer. I prinsippet innebærer dette dobbeltbetaling ved at det først betales for å gjøre artikkelen open access, deretter betales det igjen for tilgang til tidsskriftet ved institusjonsabonnement.

⁵ Innenfor humaniora og samfunnsvitenskapene publiseres det også open access, men som oftest uten forfatterbetaling. Siden disse tidsskriftene er gratis å publisere i, vil det ikke være behov for betaling av forfatteravgift.

⁶ Vedlegg 1: Tabell 3.

⁷ Moms er 25 %.

⁸ Dette beløpet er basert på erfaringer fra publiseringfondet etablert ved Universitetet i Tromsø (UiT). Bjørk et al. opererer imidlertid med en gjennomsnittspris på cirka 5000 kroner per artikkel (*A study of open access journals using article processing charges*, 2012.

<http://dx.doi.org/10.1002/asi.22673>). Utgiftene avhenger av hvilke OA-tidsskrift UiB-forfattere publiserer i. Her er det tatt utgangspunkt i erfaringene fra UiT, fordi disse er basert på norske forhold.

⁹ Det finnes ingen oversikt eller merking av hybridartikler. Det finnes derfor ingen enkel måte å søke opp de artiklene som er publisert hybrid. Unnataket er Springers tjeneste AuthorMapper hvor det er mulig å søke i Springer-tidsskrift, i tillegg til BMC og PLoS.

hybridtidsskrifter.¹⁰ Det kan også være skepsisen til å støtte hybridmodellen økonomisk som gjør at modellen ikke har fått gjennomslag.

Universitetsbiblioteket i Bergen og tre andre norske universitetsbibliotek hadde en avtale om hybridpublisering med Springer i perioden juli 2010 til juli 2011.¹¹ Forfattere fra disse institusjonene kunne publisere gratis i Springers hybridmodell Open Choice. Målet var å undersøke i hvilken grad forfattere ville velge hybrid open access når dette var et alternativ som ikke kostet noe ekstra. UiB-forfattere var medforfattere på 11 % (2010) og 37 % (2011) hybride open access-artikler i prosjektperioden.¹² Størst økning var det i 2011. Det tok tid før nye innsendte artikler ble berørt av ordningen, og før informasjon om tilbudet nådde ut til fagmiljøene. Ved innsending av manuskript fikk korresponderende forfatter fra UiB beskjed om mulighet for å velge Open Choice uten å betale forfatterandel. Selv om mange valgte Open Choice i 2011, så var det fremdeles en større andel artikler som ikke ble publisert open access (se vedlegg 2).

For å kunne gi et estimat på hvor mye forfatterbetaling i hybridtidsskrifter vil koste har UB foretatt en utregning av andel artikler med UiB-forfattere publisert de siste årene, der hybridpublisering ville vært et alternativ.¹³ I første omgang er utregningen gjort for de 4 største kommersielle utgiverne (Elsevier, Wiley-Blackwell, Springer og Taylor & Francis). Disse utgiverne har en pris på forfatterbetaling på cirka 3000 USD (20 000 kr) per artikkel.¹⁴ Dette er over det dobbelte av gjennomsnittsprisen for publisering i rene open access-tidsskrift. En gjennomgang av UiB-artikler hos disse utgiverne i perioden 2009-2011 gir følgende estimat: Kostnader til å dekke forfatterbetaling for alle UiB-artikler hos de 4 store vil komme på mellom 16 og 19 millioner kroner, inkludert moms.¹⁵ Denne beregningen gir altså høyest mulige pris for publisering hos de 4 store.

Bare en andel av disse artiklene publiseres med korresponderende forfatter fra UiB. UB har derfor foretatt en utregning som viser andel av artiklene hos de 4 store som har et flertall forfattere fra UiB. Tanken er artikler med et flertall av UiB-forfatter også har større sannsynlighet for korresponderende forfatter fra institusjonen. Hvis kun disse regnes som støtteberettiget fra budsjettposten vil kostandene bli mye lavere, cirka 7, 8. millioner kroner, inkludert moms.¹⁶

Foreløpige tall er kun innhentet for de 4 største utgiverne. Vi sitter igjen med en god del UiB-artikler i 2011 som hverken er publisert i åpne tidsskrift eller hos de 4 store. En god del av disse utgiverne vil ha en modell for hybridpublisering. Et mer detaljert estimat av kostander knyttet til hybridpublisering kan først gjøres ved å kartlegge disse tidsskriftene. Hvis vi likevel antar at halvparten av disse artiklene har en hybridløsning, og videre at en tilsvarende andel som hos de 4 store har et flertall av UiB-forfattere (43 %), kan vi gi et løst estimat på hvor mye hybridpublisering vil koste. For disse artiklene opererer vi med et lavere gjennomsnitt på forfatterbetaling (1500 USD), fordi

¹⁰ Bo-Christer Bjørk: The Hybrid Model for Open Access Publication of Scholarly Articles – a Failed Experiment? <http://dx.doi.org/#sthash.gQKzcbQ2.dpuf10.1002/asi.22709>

¹¹ Mer informasjon: <http://www.uib.no/ub/nyheter/2010/07/pilotprosjekt-open-access-publisering>

¹² Vedlegg 2: Tabell

¹³ Vedlegg 2: Tabell 1.

¹⁴ Prisen ligger i det høyeste sjiktet for hybridtidsskrifter. Flere av de mindre utgiverne har en mye lavere pris.

¹⁵ Vedlegg 2: Tabell 1.

¹⁶ Vedlegg 2: Tabell 2.

forfatterbetaling hos de 4 store er blant de dyreste. Vi sitter da igjen med et estimat på cirka 3, 9 millioner, inkludert moms, for hybridpublisering i de gjenstående tidsskriftene. Regner vi sammen med de 4 store blir det totale beløpet cirka 11 millioner kroner til å dekke hybridpublisering, inkludert moms. Dette er altså et estimat som tar utgangspunkt i at alle antatte artikler med hybridløsning med flertall av forfatter fra UiB, vil dekkes av budsjettposten.

En løsning for å redusere utgifter til hybridpublisering kan være å forhandle med utgivere gjennom nasjonale lisenser, i samarbeid med CRISStin.¹⁷ Støtte til hybridpublisering vil da avhenge om utgiverne gir en rabatt knyttet til de abonnementsutgifter som institusjonen allerede betaler. Normalt vil utgiver tilby rabatt på 10-15 %, men her kan UB og CRISStin forsøke å forhandle frem en større reduksjon i pris, selv om dette er lite sannsynlig så lenge institusjonen ikke sitter med et sterkt forhandlingskort.¹⁸ Beløpet kan også reduseres hvis kun deler av forfatterbetalingen i hybridtidsskrifter støttes,¹⁹ eller hvis kun tidsskrift med lavere forfatteravgift støttes.²⁰ En slik løsning vil kunne innebære en halvdeling av utgiftene. En mulighet er også at budsjettet har som utgangspunkt ikke å dekke forfatterbetaling av alle artikler, men kun støtte en andel av artiklene ("første mann til mølla").

4. Administrasjon av budsjettpost

Oppgaver knyttet til administrasjon av en budsjettpost vil være: (1) Behandling og godkjenning av søknader, (2) Markedsføring og informasjon, (3) Svar på spørsmål fra forfattere, (4) Utbetalinger, (5) Føre statistikk over tildelinger og utbetalinger, (6) Følge opp arkivering i BORA, (7) Rapportering og evaluering.

Erfaringer fra andre institusjoner er at administrasjon er at det vanlige er å bruke 15 til 45 minutter per artikkel fra innsending til utbetaling. Det som tar tid er å undersøke utgivers retningslinjer og etablere forfattertilhørighet.²¹ En budsjettpost som kun støtter ren open access vil innebære saksbehandling av cirka 100 til 200 artikler årlig, noe som utgjør 1-2 månedesverk. Hvis hybridpublisering inngår må det medregnes minst det dobbelte.

Medlemskap hos utgivere

Medlemskap hos utgivere vil kunne gi reduksjon i pris på forfatterbetaling, vanligvis på 10-15 %. Utgivere vurderes på grunnlag om hvor mange artikler med UiB-forfattere som publiserer i tidsskriftene. To open access-utgivere er mest aktuelle for medlemskap: BioMed Central (BMC) og Public Library of Science (PLOS). I perioden 2009 til 2011 ble 182 UiB-artikler publisert i BMC-

¹⁷ CRISStin har det nasjonale ansvaret for arbeidet med open access og nasjonale lisenser. Se også Forskningsmeldingen 2013, s. 30.

¹⁸ Erfaringer som bibliotekene og CRISStin har i forhandling med utgivere tilsier at det er vanskelig å stille krav uten et sterkt forhandlingskort. Det er lite rom for å si opp avtaler med utgiver, noe som oftest resulterer i at bibliotekene må gå med på utgivers premisser om pris. Det er ingen grunn til at det skulle være annerledes i dette tilfelle. Vi må derfor gå ut fra at slike forhandlinger kun vil gi en liten reduksjon i pris på forfatteravgift per artikkel. Et realistisk anslag er 10-15 %.

¹⁹ Dette gjøres blant annet ved UC Berkley, der kun opptil 10 000 kroner (15000 USD) kan gis i støtte til hybridartikler.

²⁰ For eksempel kun tidsskrift som har en forfatteravgift på opptil 15000 USD.

²¹ SPARC: Campus-based Open-Access publishing funds: A practical guide to design and implementation, p 9.

<http://www.arl.org/sparc/bm~doc/oafunds-v1.pdf>

tidsskrift,²² mens 63 ble publisert hos PLoS.²³ I 2011 utgjør publisering hos disse utgiverne 105 artikler av de 188 med forfatterbetaling.²⁴ UB betaler i dag støtte-medlemskap hos BMC som innebærer 15 % reduksjon i forfatterbetaling for korresponderende forfattere fra UiB.²⁵

BMC tilbyr to medlemskapsløsninger:

Avtale om forhåndsbetaling²⁶ gir 15 % reduksjon i forfatterbetaling. Avtalen innebærer et innskudd på cirka 70 000 krone årlig. Beløpet er basert på UiB-publisering hos BMC i 2012, inkludert en forventet økning ved lansering av ny medlemskapsavtale.

- Forfattere som søker om midler gjenkjennes ved bruk av IP-adresse.
- Et online rapportverktøy gir en oversikt over alle innsendte og publiserte artikler.
- Epost sendes til administrator når artikler blir gjenkjent med korresponderende forfatter fra UiB.
- Automatisk overføring av artikler til BORA sikrer langtidslagring og synliggjøring.

Støttemedlemskap²⁷ hos BMC gir 15 % reduksjon i forfatterbetaling. I tillegg må UiB betale en årlig medlemskapsavgift på cirka 50 000 kroner årlig.

- Epost sendes til administrator når artikler blir gjenkjent med korresponderende forfatter fra UiB.
- Automatisk overføring av artikler til BORA sikrer langtidslagring og synliggjøring.
- Egen nettside hos BMC med presentasjon av artikler fra institusjonen.

PLoS tilbyr støtte-medlemskap²⁸ som gir 10 % reduksjon i forfatterbetaling for ansatte og studenter fra UiB. Medlemskap vil koste cirka 28 500 kroner årlig.²⁹

- Månedlige faktura sendes til institusjon.
- Forfattere kan velge UiB som institusjon når de sender inn manuskripter.

Andre utgivere kan ha lignende medlemskapsavtaler.³⁰

Når det gjelder hybridpublisering vil en avtale med utgiver kunne gi tilsvarende løsninger i forhold til reduksjon i pris og forenklet administrasjon.

Mittelmarkgruppen foreslo at UB skulle dekke eventuelle medlemskapsavgifter fra sitt budsjett.³¹

²² Inkludert Springer Open

²³ Vedlegg 1: Appendiks 1. 56 av disse i PLoS ONE. I 2011 var dette det tidsskriftet som flest UiB-forfattere publiserte i (33).

²⁴ Andre OA-utgivere med forfatterbetaling som UiB-forskere har publisert jevnlig hos de siste årene er: Annales Geophysicae, Biogeosciences, Ocean Science, Climate of the Past, Tellus A og Nucleic Acids Research.

²⁵ Avtalen inkluderer SpringerOpen og Chemistry Central.

²⁶ Mer informasjon: <http://www.biomedcentral.com/libraries/prepaymembership>

²⁷ Mer informasjon: <http://www.biomedcentral.com/libraries/supportermembership>

²⁸ Mer informasjon: <http://www.plos.org/support-us/institutional-membership/>

²⁹ Tilbud på epost fra PLoS januar 2013. Basert på andel artikler fra UiB registret i PubMed.

³⁰ For eksempel tilbyr European Geosciences Union (EGU) individuelle medlemskapsløsninger for institusjoner. Eksempel fra Annales Geophysicae: http://www.annales-geophysicae.net/general_information/financial_support.html

³¹ Gjennomgang av Universitetet i Bergens ordninger med open access – innstilling fra arbeidsgruppen, 24.11.011, s. 16.

Arbeidsgruppen anbefaler at UB får ansvar for å betale for medlemskap hos open access utgivere og for å forhandle frem best mulig avtaler om denne typen medlemskap som en del av nasjonale lisenser (pkt. IX).

Vi kan se for oss en løsning der deler av budsjettet for å dekke kostnader brukes til å inngå en avtale om forhåndsbetaling hos BMC. I tillegg vurderer UB støttemedlemskap hos PLoS, og eventuelt andre utgivere, som en del av sitt budsjett. Betingelsen må være at en slik avtale gir en reell reduksjon i forfatterbetaling, markedsføring og forenkler administrasjon.

Søknadsprosess

Det må etableres en protokoll for hvordan søknader til fondet skal behandles. Skal det være en online søknadsprosess, eller skal søknader sendes via epost? En løsning kan være legge søknaden på UiB/UBs nettsider, og opprette en epostkonto som kan ta imot henvendelser og søknader fra forfattere. Det er en fordel om flere saksbehandlere har tilgang til denne kontoen.

Mittelmarkgruppen og UBs styre har pekt på UB som en naturlig enhet for å administrere søknader til budsjettposten.³² SPARC og UiT har utformet søknader som kan brukes om mal for UiB.

Budsjettposten bør overføres til Universitetsbiblioteket, og administreres derfra. Hvor i prosessen skal utbetaling av forfatteravgiften foregå? Vanligvis tilbyr utgivere enten en løsning der forfatter kan betale avgiften direkte ved innsending, eller at forfatter/institusjon får en faktura som behandles i ettertid. Noen institusjoner vil velge å refundere sine forfattere, mens andre vil betaler forfatteravgiften direkte. Det første alternativet gjør det mulig for forfatter å gå videre med publiseringen uten byråkratiske forsinkelser, mens argumentet for å velge den andre løsningen er at forfattere kan mangle ressurser til dekning av forfatterbetaling selv. Det siste alternativet vil være det enkleste for forfatter hvis det kan administreres enkelt og raskt av institusjon og utgiver. UiT har valgt en løsning som innebærer at forfatter ikke får penger til å betale forfatteravgiften, men godkjent søknad forplikter at forfatter får dekket sine utgifter fra budsjettposten. Der det er inngått avtale med utgiver kan utbetalinger foregå automatisk.

Noen utgivere og institusjoner bruker den kommersielle tjenesten The Open Access Key (OAK) for å lette administrasjon og betaling av forfatteravgift.³³ Dette kan være et alternativ hvis det viser seg at administrasjon blir for tidkrevende og komplisert.

Retningslinjer for tildeling

For å kunne administrere fondet på en enklest mulig måte er det nødvendig med klare retningslinjer for tildeling. Det er viktig at disse gir liten rom for tvil og klagemuligheter for å forhindre komplisert saksbehandling. Utkast til retningslinjer er vedlagt dette notatet (Vedlegg 3). Under hvert punkt er en

³² Gjennomgang av Universitetet i Bergens ordninger med open access – innstilling fra arbeidsgruppen, 24.11.011, pkt. V, og høringsuttalelse fra UBs styre. «Styret er innforstått med at Universitetsbiblioteket er klar til å videreføre ansvar for informasjons og tilretteleggingsarbeidet overfor fagmiljøene, for å rettighetsklarere publikasjoner for tilgjengeliggjøring i BORA i henhold til punkt V, og for å administrere et fremtidig publiseringsfond slik det foreslås i punkt IX.»

³³ OAK: http://www.openaccesskey.com/page/oak_for_universities/ Pris er cirka 6000 kroner årlig.

innledning der retningslinjen blir diskutert, deretter følger et eller flere forslag til formulering av hver enkelt retningslinje.

5. Rapportering og evaluering

Basert på erfaringer fra andre institusjoner som har etablert publiseringsfond,³⁴ bør følgende data overvåkes:

- Antall artikler som blir godkjent
- Antall artikler som ikke blir godkjent
- Antall unike forfattere som sender søknad
- Antall unike institutt
- Antall unike tidsskrift
- Antall unike utgivere
- Størrelse på beløp som brukes
- Prosent av tilgjengelig beløp som brukes
- Hvis støtte til hybridpublisering inkluderes: Andel og kostander til hybrid i forhold til andelen open access

I tillegg bør mulige svakheter ved ordningen avdekkes, og eventuelle endringer foreslås.

Det hadde vært ønskelig med en evaluering av forskjellige bibliometriske indikatorer for open access-publikasjoner fra UiB, for eksempel impact factor. En utfordring med denne typen evaluering er at indikatorer som impact factor først kan regnes ut etter en lengre tidsperiode enn 3 år. UB har en bibliometrigruppe som kan bistå i denne typen evaluering. Det er også mulig å kartlegge om publisering i åpne kanaler øker UiB-synlighet ved å egenarkivere publikasjonene i BORA. I vedtaket fra UiB styre står det: «Styret ber om at arbeidet med å synliggjøre de ansattes publikasjoner på UiBs websider blir prioritert.»³⁵

I Forskingmeldingen 2013 står det at CRISTin, i samarbeid med andre aktører i sektoren, skal utvikle forslag til indikatorer for å følge utviklingen innenfor åpen tilgang i Norge.³⁶ Her kan vi se for oss et samarbeid mellom UiB ved UB og CRISTin for å kartlegge effektene av budsjettposten på et nasjonalt plan.

³⁴ SPARC: Campus-based Open-Access publishing funds: A practical guide to design and implementation, s 11.

³⁵ UiB styremøte, 29.11.2012: Sak 88 Universitetets policy for og ordning med Open Access

³⁶ Meld. St. 18, s. 30.